

साझापुरा

राष्ट्रिय दैनिक

www.sajhakaranews.com

आफ्नै सूचना

आदरणीय पाठकहरू, आज यान्त्रिक उपकरणका प्रयोगमा विद्यार्थीहरूलाई प्रोत्साहित गर्न हामीले यस दैनिक छापिने भिन्नामा यान्त्रिक उपकरणको प्रयोग गर्ने एक दिन अखबार प्रकाशन गर्नुको कुरा जानकारी गराउँछौं। यसबाट सम्पूर्ण वर्गमा पर्ने जाने अनुविद्यार्थीहरूमा चलाउने।

सरला बजाल: सम्पादक

साझापुरा राष्ट्रिय दैनिक

मकवानपुरमा ९ हजार मतदाता थपिए

साझापुरा संवाददाता

हेटौंडा, ३१ भदौ / आगामी २ मंसिरमा हुने निर्वाचनमा र प्रदेशसभा निर्वाचनका लागि निर्वाचन आयोगले तयारी तीव्र बनाएको छ।

असजससँग निर्वाचन आयोगले शुक्रबार अन्तिम मतदाता नामावली सहीपुस्तक तय गरेको छ। मकवानपुरमा आगामी निर्वाचनमा र प्रदेशसभा निर्वाचनका लागि मतदाता ९ हजार १ सय ७५ जना थपिएको प्रदेश निर्वाचन आयोगले, हेटौंडाले जानकारी दिएको छ।

१६ लाख ५८ हजार ४ मतदाता र १७ लाख १० हजार १० मतदाता रहेका छन्। अख्तियार अनुसार देशभर १ करोड ७५ लाख ८८ हजार ५ सय ७० मतदाता थपिएका छन्। आगामी निर्वाचनमा र प्रदेशसभा निर्वाचनमा मतदाता नामावली सहीपुस्तक तय भएको छ। १९ साउनमा मतदाता नामावली नाम दर्ता गरी २०७९ मंसिर ३ सम्ममा १८ वर्ष पुरा गरेकोको अन्तिम नामावली सहीपुस्तक तय भएको छ। जसमा ८८ लाख ४० हजार ५ सय ७५ महिना, ९१ लाख ४० हजार ८ सय ६ सय २६ जना अन्य गरी १ करोड ७५ लाख ८८ हजार ५ सय ७० मतदाता थपिएको छ।

मतदाता थपिएका थिए। स्थितिमा २ लाख ९४ हजार ९ सय ९९ जना मतदाता थिए। स्थितिमा कुनै मतदाता नामावली अनुसार आगामी निर्वाचनमा र प्रदेशसभा निर्वाचनका लागि मतदाता थपिएको छ। यसबाट निर्वाचनमा र प्रदेशसभा निर्वाचनमा मतदाता थपिएको छ। मतदाता थपिएका थिए। स्थितिमा २ लाख ९४ हजार ९ सय ९९ जना मतदाता थिए। स्थितिमा कुनै मतदाता नामावली अनुसार आगामी निर्वाचनमा र प्रदेशसभा निर्वाचनका लागि मतदाता थपिएको छ। यसबाट निर्वाचनमा र प्रदेशसभा निर्वाचनमा मतदाता थपिएको छ।

बाह्य नामावलीमा २२ हजार ३ सय ७, बकैयामा २९ हजार ९ सय ४३, बागमतीमा २२ हजार ४०, भीमफेदीमा १७ हजार ४ सय २८, मनहरीमा २६ हजार ७ सय २१, मकवानपुरमा १९ हजार १ सय १८, रामेछापमा १५ हजार ८ सय ३२, कैलालीमा १४ हजार १ सय ८६ र सप्तरीमा ८ हजार १ सय १० जना मतदाता थपिएका थिए।

सर्वभन्दा कम मतदाता कर्णाली प्रदेशमा छन्। कर्णाली प्रदेशमा १० लाख ८ हजार ४ सय ३ मतदाता रहेका छन्। सुदूरपश्चिम प्रदेशमा १९ लाख १० हजार १० मतदाता रहेका छन्।

मतदाता थपिएका थिए। स्थितिमा २ लाख ९४ हजार ९ सय ९९ जना मतदाता थिए। स्थितिमा कुनै मतदाता नामावली अनुसार आगामी निर्वाचनमा र प्रदेशसभा निर्वाचनका लागि मतदाता थपिएको छ। यसबाट निर्वाचनमा र प्रदेशसभा निर्वाचनमा मतदाता थपिएको छ।

मतदाता थपिएका थिए। स्थितिमा २ लाख ९४ हजार ९ सय ९९ जना मतदाता थिए। स्थितिमा कुनै मतदाता नामावली अनुसार आगामी निर्वाचनमा र प्रदेशसभा निर्वाचनका लागि मतदाता थपिएको छ। यसबाट निर्वाचनमा र प्रदेशसभा निर्वाचनमा मतदाता थपिएको छ।

मतदाता थपिएका थिए। स्थितिमा २ लाख ९४ हजार ९ सय ९९ जना मतदाता थिए। स्थितिमा कुनै मतदाता नामावली अनुसार आगामी निर्वाचनमा र प्रदेशसभा निर्वाचनका लागि मतदाता थपिएको छ। यसबाट निर्वाचनमा र प्रदेशसभा निर्वाचनमा मतदाता थपिएको छ।

वृद्धाश्रमलाई सहयोग

साझापुरा संवाददाता

हेटौंडा, ३१ भदौ/हेटौंडा उपमहानगरपालिका-२, स्थित ॐ वृद्धाश्रममा कर्मचारी सञ्चय कोष हेटौंडा शाखा कार्यालयले धान्य सहयोग गरेको छ।

कोषको ६१ औं वार्षिक उत्सवको अवसरमा वृद्धाश्रममा धान्य सहयोग गरेको हो।

कोषको तर्फबाट चामल दुई बोरा, दास ५ केजी, मिक्स गेडागुडी ५ केजी, तेल ५ लिटर, नून ५ पाकेट, मखीया १ बोरा, फ्रुटी एक कार्टन, मसुरा १ केजी, मुजा २ केजी, चिउरा ५ केजी, बिस्कुट ५ पाकेट, फलफूल (स्युच) ५ किमी, आलु ५ किमी र तरकारीहरू फली, खुनु, कागती वृद्धाश्रमलाई उपयुक्त गराएको हो।

सञ्चय कोष शाखा कार्यालय हेटौंडाका प्रमुख रमेश्वर साँघुले सहित कर्मचारीहरूले ॐ वृद्धाश्रमका अध्यक्ष विद्यानाथ श्रेष्ठ र कोषाध्यक्ष पद्मिनाथ श्रेष्ठलाई धान्य सहयोग गर्नुको कुरा जानकारी गराउँछौं।

ॐ वृद्धाश्रममा २५ जनाले आश्रय लिएकोको कोषाध्यक्ष विमलेश्वरले जानकारी दिएका छन्।

सम्पूर्ण ब्राण्डका गाडी एकै ठाउँमा सम्पूर्ण सेवासहित

सेवाहरू:

- कार वास मित्र/बाहिर
- वाइरिड मर्मत
- A/C मर्मत तथा ज्याँस रिफिलिङ
- सेन्सरसम्बन्धी समस्या कम्प्युटरबाट जाँचिने
- डेन्ट, पेन्ट, प्लाष्टिक/ज्याँस/इलेक्ट्रिक बेलिडिङ
- टायर ब्यालेन्स, पन्चर र फेर्ने काम मेशिनबाट
- इन्जिनसम्बन्धी सबै काम

Himalayan Motors Pvt.Ltd.

हेटौंडा, चौकीटोल, सम्पर्क नं.: ०५७-५९०३३३

लाइसेन्सको परीक्षा मापदण्ड स्थगित

साझापुरा संवाददाता

हेटौंडा, ३१ भदौ / आगामी प्रदेशसभा निर्वाचनमा र प्रदेशसभा निर्वाचनका लागि मतदाता नामावली सहीपुस्तक तय भएको छ।

आज अख्तियार १ गतेबाट लागू हुने अनिवार्य परीक्षा मापदण्ड स्थगित भएको छ।

आज अख्तियार १ गतेबाट लागू हुने अनिवार्य परीक्षा मापदण्ड स्थगित भएको छ।

अस्पतालमा डेंगुका बिरामी भेट्न पुगे उपमेयर

साझापुरा संवाददाता

हेटौंडा, ३१ भदौ / अस्पतालमा डेंगु रोगका बिरामीहरू भेट्न उपमेयर पुगे।

हेटौंडा डेंगु रोग महामारीको रूपमा फैलिएको अस्पतालको बेड भरिपराइ गएको छ।

डेंगुका बिरामी दैनिक अस्पतालमा बिरामीको संख्या अत्यधिक बढेको छ।

उपमेयर बाबुराजले बिरामीको अवस्था नयाँ भनेर भएर सेवा प्रवाह गरिएको उक्त अस्पतालको अवस्था बुझ्न उनी पुगेका थिए।

उपमेयर बाबुराजले बिरामीको अवस्था नयाँ भनेर भएर सेवा प्रवाह गरिएको उक्त अस्पतालको अवस्था बुझ्न उनी पुगेका थिए।

बिरामीहरूलाई होसला बढाउने र अस्पतालका जनरलार्ड सभापति लालु पौडेल र स्वास्थ्यकर्मीसँग छलफल गर्दै उपमेयर बाबुराजले अस्पतालको अवस्था बुझ्न पुगेका थिए।

उत्तम अख्तियारले नयाँ मापदण्ड स्थगित गरेको छ।

उत्तम अख्तियारले नयाँ मापदण्ड स्थगित गरेको छ।

घर तथा फ्ल्याट भाडामा

हेटौंडा-२ स्थित सिद्धार्थ रकूल अगाडि रहेको साडे २ तल्ला घर भाडामा रहेको हुँदा अफिस, आवास तथा जोडाजको लागि आवश्‍यक महत्त्वपूर्णहरूले तुरुन्त सम्पर्क गर्नुहोस्।

हेटौंडा-५, अब्बलडाँडामा रहेको १ तल्ला घर विक्री तथा भाडामा रहेको छ।

हेटौंडा-५, पिप्ले स्टेडियम नजिक रहेको ३६ धुर जग्गा विक्रीमा रहेको हुँदा इच्छुक महत्त्वपूर्णहरूले तुरुन्त सम्पर्क गर्नुहोस्।

सम्पर्क नं. ९८५९९३२८०४
९८५७०२८३२९

ADMISSION OPEN

ENROLL NOW

BCA Application form for Entrance Exam Ongoing

BIM Online Entrance Application form for CMAT Bhadra 27

BBS ADMISSION IS OPEN NOW

HETAUDA SCHOOL OF MANAGEMENT AND SOCIAL SCIENCES
www.hsm.edu.np

"कडा अनुशासन, स्तरीय शिक्षा"

Hetauda-4, Makawanpur info@hsm.edu.np 9855074222

फागुन १९ गते 'छक्का पञ्जा ४' सहित चार फिल्म प्रदर्शन हुने

काठमाडौं/ हेमराज विश्वी निर्देशित फिल्म 'छक्का पञ्जा ४' आगामी फागुन १९ गतेबाट प्रदर्शन हुने भएको छ । निर्माता तथा अभिनेता दीपकराज विरिने सामाजिक सञ्चालनार्थ फिल्मको प्रदर्शन मिति घोषणा गरेका हुन् । 'छक्का पञ्जा' फिल्म डेट फागुन १९ गते, 'उत्सव' सेकेन्डा छुट्टी ।

यो फिल्म पञ्चा पुर्णिमाको छेउको पार प्रदर्शन हुन सकेको हो । फिल्ममा दीपकराज विरि, दीपानी निरौला, अर्चना स्मार्क, प्रबल जोशी, केदारप्रसाद घिमिरे (सानो बुढा), राज आचार्य, बुद्धि तामाङ, परीक्षा लिम्बू, कुनिमा तुम्बार, सुभा तिरिवा, विकास शाह, रमेश बुढापोक्री, सुभा नरहर, अनुपम खड्कलगायत कलाकारको अभिनय छ ।

केदारप्रसाद घिमिरे र निर्मान शर्मा कार्यकारी निर्माता रहेको फिल्मलाई परेड मैदानमै छायांकन गरेका छन् । यसअघि

फागुन १९ मा फिल्म चारको 'बर् एण्ड सुनु', सुरज पाडेकोपर

कोरोनाले सुनसान उद्यानको अवस्थामा सुधार आएन

धनकुटा (सास)/ कोषे महासमितीपरीषदले सुनसान बगेका जिल्लाको प्रमुख केन्द्र धनकुटा नगरपालिकालाई एक दर्जन बढी पार्क (उद्यान) को अवस्थामा अझै सुधार आउन सकेको छैन । सातौँ वर्षको बनेका ती पार्क अझै आन्तरिक पर्यटनसमेत नभएर सुनसान बगेका छन् ।

धनकुटा नगरपालिकाको मुख्य पर्यटकीयस्थलका रूपमा रहेको वडा नं ७ को बुधिन पार्कमा बनेको म्युजियम चर्च फाटफुट आन्तरिक पर्यटन आए पनि चहलपहल बढ्न सकेको छैन । विसं २०७५ बाट सो स्थानमा निजी ३५ लाख बर्षे निर्माणा तथा पार्क सञ्चालन गर्दै आएका रामकुमार राई र उनकी श्रीमती सीमा राया (राई) अझै व्यवस्थापन घाटा लागेको बताइन्छ ।

स्थानीय सामुदायिक वनलाई अर्बिच नफाको २० प्रतिशत रकम दिने शर्तमा राई, राई पिङ, बालबालिकाला लागि खेल तथा क्याम्पिन सञ्चालनमा लगानी गरेका उनीहरूले बर्षिक ५० हजार पनि आम्दानी नहुने बताए ।

"घाटघाट छ, अणको ज्याज बाममेत सकिन सारको", घापले भने, "पिङ बेबीभन्दा पनि विबैरन, अब के गर्ने होला, तनावमा छौँ ।" आफूहरूले काम सुरु गर्नुभन्दाकै कोरोना सुरु भएकोले आफूहरू झुठो मकामा परेको बताउँदै रहलै चिन्ता व्यक्त गरे ।

विसं २०६३ बाट गत वर्षसम्म नरले एक करोड ३६

प्रिन्सको जिल्लामा बगेको क्वर्डहल

मा प्रवेश न१, जिल्ला वन कार्यालय र पश्चिम बंगाल नगरपालिकाको १०-१० लाख मती बज्या ३० लाखको सातवटा निर्माण गरिएको थियो । त्यसै सँगै बढेको व्यापारिक केन्द्र हिनबजार नजिक निर्मित पर्यटन मनानलयको १० लाख र धनकुटा नगरपालिकाको ३० लाख लागतमा निर्मित बरुकुड मन्दिर तथा पार्क पनि धार्मिक तिर्थबाहेक अन्य समयमा ठुप छ । "पल्लो त निक्की मध्ये यो आउने त, कोरोनापछि ठुपै यो बन्यो भन्दा", बरुकुड पञ्चेराज मन्दिर व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष लालचन्द्र गौडवले भने । धनकुटा नगरपालिका वडा नं ३ कायस्ता प्रेशर सरकारीको ३० लाख लगानीमा निर्मित बान उद्यान पनि सुनसानजस्तै छ ।

कोरोनामार्म कारक नभएर नरको सडक सञ्जाल तथा व्यापारिक गतिविधिम सुधार नभएर पनि यस क्षेत्रका पर्यटकीय क्षेत्र प्रभावित भएको बताइअध्यक्ष घिमिरेले जानकारी दिए । नगर र गाउँ आवाजवाजत गर्ने सडकको सरोजनी नहुनु, नगरमा निजी लगानीकर्ता आकर्षित हुन नसकेर व्यापार व्यवसायमा मन्दी आएसँगै पर्यटन क्षेत्र पनि प्रभावित भएको घिमिरेको तर्क छ ।

काठमाडौं, ३१ भदौ (सास)/ दार्चुला समाचारदाताका अनुसार चर्चित ब्याडमिन्टन खेलाडी प्रिन्स दाहालको गुर्जिल्ला दार्चुलाका एउटा क्वर्डहलमा छ ।

खेलकुदका माध्यमबाट अन्तर्राष्ट्रीय क्षेमा देशलाई चिनाउने सफल प्रकम दाहालको गुर्जिल्ला दार्चुलामा नौ वर्षअघि महाकानी नदीमा आएको बाढीले यहाको क्वर्डहल बनाएको थियो ।

बाढी यतायत खेलकुदका लागि चालिने पर्याप्त पूर्वाधार र खेल सामग्रीको निक्कै अभाव रहेको जिल्ला खेलकुद समिति दार्चुलाका अध्यक्ष महर्षिह बुढोश्री बताइन्छ । "बाढीले क्वर्डहल बनाएपछा यहाँ खेल गतिविधि सञ्चालनका लागि संरचना बनेनन्", अध्यक्ष बुढोश्रीले भने, "खेलाडीलाई प्रशिक्षण दिन

सवरुकुम बाहिरका क्षेत्र नैजापुरने बाध्याता छ ।"त्यसैगरी भलिबलका स्वयंसेवक प्रशिक्षक भोजराज जोशीले खेल मैदान र क्वर्डहलका बारेमा पटक-पटक समस्या राख्दा पनि कसैले चातो नदेखिएको गुनासो पोखे । दार्चुलामा रहेको नदी राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगिताका लागि जिल्लाबाट एक सय ७२ खेलाडी छनौट भएका छन् ।

यसैगरी भलिबल, कराँते, फुटबल, हयाण्डबल, टेबलान्दी, बुद्धिचालनगायतका खेलका खेलाडी छनौटमा परेका हुन् ।

काठमाडौं, ३१ भदौ (सास)/ दार्चुला समाचारदाताका अनुसार चर्चित ब्याडमिन्टन खेलाडी प्रिन्स दाहालको गुर्जिल्ला दार्चुलाका एउटा क्वर्डहलमा छ । खेलकुदका माध्यमबाट अन्तर्राष्ट्रीय क्षेमा देशलाई चिनाउने सफल प्रकम दाहालको गुर्जिल्ला दार्चुलामा नौ वर्षअघि महाकानी नदीमा आएको बाढीले यहाको क्वर्डहल बनाएको थियो । बाढी यतायत खेलकुदका लागि चालिने पर्याप्त पूर्वाधार र खेल सामग्रीको निक्कै अभाव रहेको जिल्ला खेलकुद समिति दार्चुलाका अध्यक्ष महर्षिह बुढोश्री बताइन्छ । "बाढीले क्वर्डहल बनाएपछा यहाँ खेल गतिविधि सञ्चालनका लागि संरचना बनेनन्", अध्यक्ष बुढोश्रीले भने, "खेलाडीलाई प्रशिक्षण दिन

फुटबल रेवलाउँदै एकेडेमी चलाउँदै सहारा

गण्डकी, ३१ भदौ (सास)/ सहारा क्लब पोखरा नाममात्रै होइन यो असहाय विपन्न बर्गका बालकहरूको दरिस्त्रो सहारा पनि हो । स्थापनाको २४ औँ वर्षकोसम्म मनाइरहेको क्लबले यसबीचमा विभिन्न अन्टेरोमा परेका असहाय बालकलाई आश्रय दिदै आएको छ । विद्यालयको पढाइ सम्पन्न नराई ११, १२ को कक्षा पनि पुरा नराउन योगदान गरेको छ ।

केल्को फाउण्डेसनका युवालाई कुलबाट जोगाउन विसं २०५८ मा स्थापित क्लबले फुटबल खेलार् सहारा फुटबल एकेडेमी सञ्चालन गर्दै आएको छ । खेलकुदको विकासमा सहकार्य गरी, पोखरालाई खेलकुद पर्यटन सहका रूपमा विकास गरी भने नारासहित प्रत्येक वर्ष आहारा गोल्डकप फुटबल प्रतियोगिता क्लबले सञ्चालन गर्दै आएको छ । सो प्रतियोगितामा दर्शकले काटको टिकटबाट बचेको रकम एकेडेमी सञ्चालनमा उपयोग गर्दै आएको क्लबका अध्यक्ष हरिराम गुरुङले जानकारी दिए ।

पोखरा महानगरपालिका-१७ दौर्भलस्थित एकेडेमीमा १६ खिलाबाट २८ बालकहरू राखेर एकेडेमी सुरु गरिएको थियो । यस अर्थिक वर्षमा १२ कक्षा पुरा गरेका आठ जनाको विद्यार्थी गरी बाँकी १० खिलाका १३ बालक आवासीयरूपमा अध्ययन गर्दै आएको उनले बताए । उनीहरूको गीत, बान, कपडाका साथै उचित शिक्षाको प्रबन्ध र फुटबल प्रशिक्षणको कार्य निःशुल्करूपमा एकेडेमीले गर्दै आएको छ ।

आहारा गोल्डकप फुटबल प्रतियोगिता सञ्चालन गर्दा खेलप्रेमी दर्शक र प्रायोजकले दिएको उतासबाट एकेडेमी सञ्चालन थालेको अवस्थामा कोरोना कहरले गर्दा प्रशिक्षण

बनाएको उनको भनाइ छ । फुटबल प्रतियोगितामा नर्भ सम्मर्भिक संकाक विभिन्न क्षेमा पनि काम गर्दै आएको क्लब राष्ट्रियरूपमा मात्र नभई अन्तर्राष्ट्रियरूपमा पनि चर्चामा छ । एकेडेमीमा अधिात बालक पोखरा महानगरपालिका-३३ भरतपेखरीस्थित शिशु कल्याण माध्यमिक विद्यालयमा अध्ययनरत छन् । विसं २०५९ मा पहिलो ब्यापछान गेड कप एवं २०६० देखि आहा गोल्डकप सञ्चालनसँगै आवासीयरूपमा एकेडेमी चलाउनु पर्दछु भने सोचका साथ अधि बढिएको क्लबका संस्थापक अध्यक्ष वसन्त थकालीले बताए ।

एकेडेमी स्थापनासँगै क्लबबाट राष्ट्रियस्तरका खेलाडी उत्पादन भएपछि सहाराको महत्त्व र गरिमा अझै बढिएको हो । एकेडेमीकै उत्पादन राष्ट्रिय खेलाडी अनिल गुरुङ, प्रशिक्षक विष्णु गुरुङ आदिका कारण पनि एकेडेमीको सार्थकतालाई पुष्टि गरेको छ ।

एकेडेमीकै अवसर पाएका सुशील लामा, अर्जित भण्डारी, नवीन श्रेष्ठजस्ता खेलाडीका कारण पनि क्लबको उचाइ अझै बढेको छ । एकेडेमी सञ्चालनकै लागि विसं २०६३ मा पोखरा-१७ दौर्भलमा लगभग २८ लाख ५० हजार लागतमा २६ रोपनी जग्गा खरिद गरेसँगै उक्त परिसरमा तीनतले भवन, निर्मा प्यापिटेसिंहको फुटबल मैदानसगायतका विभिन्न संरचना तयार गरिसकिएको छ ।

फुटबल खेल्को अन्तर्राष्ट्रिय संस्था फिफाले यसका गतिविधिलाई समेटेर तयार गरेको 'डिफालको देशमा फुटबलप्रिय लुकेको कथा' विश्वको वृत्तचित्रले यसको भूमिकलाई अझै स्पष्ट पारेको क्लबका संस्थापक एवं मानार्थ सदस्य नारायण काजीले बताए । "क्लबको स्थापनाकालदेखि नै यसका सदस्यले देखाउने गरेको सेवाभाव र आर्थिक सार्थकतालाई प्रोत्साहितका कारण

स्वदेश एव विदेशमा यसले खेलप्रेमीको विश्वास जित्न सफल भएको छ", काजीले भने, "क्लबको एकेडेमी तथा इहाशाता हुनु पनि यसको विद्युत्ता हो ।" एकेडेमीको दीर्घकालीन सुसञ्चालनका लागि सुब्बाहृदर केसीको परिचराले बर्षिक १५ लाख उपलब्ध गराउने भएको क्लबका महासचिव रामवीरसाव अधिकारीले जानकारी दिए । दश वर्षसम्म केसीको फुवतिका अवसरमा परिचराले क्लबलाई बर्षिक १५ लाख प्रदान गर्ने सम्झौता गरी यसै वर्षदेखि एकेडेमीको नामकरण 'सुब्बाहृदर केसी स्मृति सहारा फुटबल एकेडेमी' गरिएको उनले बताए । एकेडेमीकै व्यवस्थापन एवं दीर्घकालीन सञ्चालनका लागि संस्थाले स्थापना गरेको सहारा फुटबल एकेडेमी अध्यक्षतामा क्लबसम्म दुई करोड ५६ लाख ८५ हजार संकलन भइसकेको महासचिव अधिकारीले जानकारी दिए ।

शिक्षामा बजेट अपुगः शिक्षा कर र वैकल्पिक स्रोतको खोजी

काठमाडौं, (रासस)/ शिक्षालाई गुणस्तरिय र समतामूलक बनाउन प्रदेश र स्थानीय तहले शिक्षा करको प्रबन्धन र वैकल्पिक स्रोतको खोजी गरी लगानी बढाउन सुझाव दिइएको छ ।

विश्वमा राष्ट्रिय बजेटमा शिक्षाको हिस्सा बढाएर खर्च गर्ने अधिकार बढीभन्दा बढी स्थापित तहलाई नै दिन पनि शिक्षाक्षेत्र सुकाइ दिएको छ । शिक्षालाई व्यापारिक बलु नभई सार्वजनिक बलु (पब्लिक गुड्स)का रूपमा लिएर व्याक्तिको रूपमा शिक्षा अधिकारको अधिकारका समेत शिक्षा अधिकार स्थापित गर्न जीवनसन्तति सिकाइका लागि स्रोतको वैकल्पिक खोजी गरी सरकारी लगानी बढाउनुपर्ने एक अध्ययनको निष्कर्ष रहेको छ ।

शिक्षाका लागि राष्ट्रिय अभियान (एनसिड) नेपालले गरेको शिक्षामा लगानी अल्प र हिनो विकास बजेटको श्रेष्ठिक 'सञ्च' विषयक अध्ययनले विद्यालय तहको कारोबार स्थापित गराउने वाप पनि कुनै शिक्षा बजेटको ६४ प्रतिशतमै यो तहमा विनियोजन हुनु अपुग भएको देखाएको

छ । उक्त अध्ययनको निष्कर्ष प्रस्तुत गर्दै शिक्षाविद् डा. विनयकुमार कुँसयतले हिनो विकासको लक्ष्य नं ४ र नेपालको विद्यार्थीको मौलिक हकमा उल्लेखित व्यवस्थानुसार शिक्षा तहमा निःशुल्क र गुणस्तरिय शिक्षा कायम गर्न विद्यालयमा दिइएको विद्यमान बजेटको साँढे दुई गुणा बजेट बढाउनुपर्ने बताए । उनले शिक्षामा वैदेशिक अनुदानभन्दा अग्र बढ्दो भएको र सार्वजनिक लगानी भन्दा निजी (व्याक्तिगत) लगानी बढी रहनुले सरकारी निःशुल्क र अनिवार्य शिक्षाको प्रतिबद्धतामा प्रश्न उठ्ने टिप्पणी गरे । शिक्षामा कुनै आर्थिक वर्षमा एक खर्ब ९६ अर्ब बजेट काँच १० प्रतिशत बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

अन्तर्राष्ट्र प्रोबेद्धातनुसार शिक्षामा कुनै बजेटको २० प्रतिशत वा कुनै महत्त्व उपदानको छ प्रतिशत लगानी गर्नुपर्ने मान्यता मात्र पनि नेपालमा प्रतिस्वाका आशाका बजेट भन्दा हुनसकेको छैन । यद्यपि अन्य मन्त्रालयहरूको तुलनामा शिक्षा विगत तथा प्रोबेद्धातनुको बजेट संवेदनशील छैरे रहेको छ । उनले प्रदेश र स्थानीय

तहले शिक्षा कर लागू अन्य आन्तरिक स्रोतको खोजी र निजी क्षेत्रसँगको साझेदारीबाट शिक्षामा लगानी गर्न सुझाव दिए । शिक्षामा न्युनतम सक्षमता आधारका प्रबन्ध भएमा मात्रै समतामूलक गुणस्तरिय शिक्षा र जीवनसन्तति सिकाइमा पहुँच बढाउन सकिने अध्ययनको सार रहेको छ । भएको बजेट पूरै खर्च नहुनु, सुशासन कायम नहुनु र लक्षित वर्गसमक्ष पुग्न नसक्नु शिक्षा प्रणालीको अर्को समस्या मानिन्छ ।

डा कुँसयतले केभिड-१९ बाट प्रभावित विद्यार्थीका लागि अनलाइन कक्षासगायतका लागि लगानी बढाउन र पूर्वाधारका साथै शैक्षिक क्रियाकलापमा पनि लगानी र अनुदान गर्न आग्रह गरे । एनसिड नेपालका अध्यक्ष डिल्लीराम सुवेदीले निरन्तरको अभियान र सरकारी पक्षको इमान्दारीता रहेमा निःशुल्क र अनिवार्य विद्यालय शिक्षाको सञ्चालनको सम्बन्ध कार्यक्रमनन्तु सकिने बताए । हाल नेपालमा ३५ हजार छ सय ७४ विद्यालय रहेकामा २७ हजार आठ सय ९२ सामुदायिक, ४ हजार सात सय ३२ निजी

अघिल्लो बन्दसूची कायम नरहने

काठमाडौं, ३१ भदौ (रासस)/ प्रतिनिधिसभामा सदस्य तथा प्रदेशसभा सदस्य निर्वाचनका लागि विसं २०७४ मा राजनीतिक दलले पेश गरेको उम्मेदवारको बन्दसूची आज गते राति १२ बजेदेखि कायम नरहने भएको छ ।

निर्वाचन आयोगले राष्ट्रियसभा, राष्ट्रिय सरोकार तथा समन्वय समितिको यही भदौ २८ को पत्र तथा भदौ २९ को राजनीतिक दलसंकेतकबाट प्राप्त सुझावसमेतका आधारमा उक्त बन्दसूची स्वतःकायम नरहने समन्वयि कटिपत गर्ने निर्णय गरेको हो ।

उक्त निर्णयको जानकारी प्रतिनिधिसभा, प्रदेशसभा, सरोकार सङ्घ राष्ट्रियसभामा राष्ट्रिय सरोकार तथा समन्वय समिति र राजनीतिक दललाई दिने तथा नेपाल राजधानी प्रदान गर्ने निर्णयसमेत गरिएको अवस्थामा सहसचिव एवं प्रकाश सचिवसभामा शर्म पौडेलसहित जारी विज्ञापितमा उल्लेख छ ।

स्वदेशी फूलको कारोबारमा वृद्धि

काठमाडौं, ३१ भदौ (रासस)/ स्वदेशमा उत्पादन हुने विभिन्न प्रकारको फूल आव २०७८/७९ मा दुई अर्ब ३० करोडको कारोबार भएको छ । आव २०७७/७८ मा एक अर्ब ६३ करोडको व्यापार भएको फुलोरिक्लर एशोसिएशन नेपालले जनाएको छ ।

विभिन्न ४८ जिल्लामा हाल एक सय ७८ हेक्टर क्षेत्रफलमा फुलको खेती गरिएको छ । गत वर्ष भारत, चीन, नेदरल्याण्ड, मियानम, जापान, थाइल्याण्डबाट करिब ३६ करोडको फुल आयात भएको छ भने करिब एक करोडको निर्यात पनि गरिएको एशोसिएशनले जनाएको छ ।

एशोसिएशनको ३० औँ वार्षिक साधारणसभामा आयोजित कार्य क्रममा कुपि विभागाका उपमहानिर्देशक माता काजीले व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गर्न उनीहरूका रक्षता अधिपति तथा उत्पादन बजारीकरणमा देखाएका समस्या समाधान गर्न विभागले सहयोग गर्ने

प्रतिबद्धता व्यक्त गरे । उनले मू-रहेकाले जर्जन स्थायी तथा व्यवसायलाई सशक्त गरी अग्रगण्य सुरुवातलाई सशक्त गरी कार्यक्रममा जोड दिए । नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघका उपाध्यक्ष अजय श्रेष्ठले देखाको अर्धवर्षलाई गतिशील बनाउन

जिजी केल्को महासचिव सुभा रहेको बताउँदै मुलुकको अर्थिक विकास तथा समृद्धिका लागि सरकारले व्यवसायलाई सशक्त गरी अग्रगण्य सुरुवातलाई सशक्त गरी कार्यक्रममा जोड दिए ।

नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघका उपाध्यक्ष अजय श्रेष्ठले देखाको अर्धवर्षलाई गतिशील बनाउन

